

Eskilstuna
kommun

Vad vill ungdomarna att kommunen ska satsa på inom kulturverksamheter, idrotts- och fritidsanläggningar?

EN KOMPLETTERANDE STUDIE FRÅN
UNG LIVSSTIL I ESKILSTUNA 2019/2020

Stig Elofsson & Elin Karlberg

Ung livsstil

ISBN 978-91-987308-2-1
Eskilstuna kommun, kultur- och fritidsförvaltningen
eskilstuna.se
Ung Livsstil
unglivsstil.org

Abstrakt

I denna rapport studeras vilka kulturverksamheter och idrotts- och fritidsanläggningar högstadiungdomar vill att kommunen ska satsa på med en speciell inriktning på könsskillnader. Rapporten analyserar även kopplingarna till bakrundsvariablerna familjesammansättning, socioekonomisk respektive svensk/utländsk bakgrund samt typ av boendeområde vilka kan påverka ungdomarnas önskan om satsning.

Materialet till analyserna har hämtats från den undersökning som Eskilstuna gjorde i högstadiet i samarbete med *Ung livsstil*. Denna undersökning bygger på ett slumpmässigt urval bland samtliga högstadieelever – både från kommunala och fristående skolor – och ger därmed en representativ bild för samtliga elever i detta stadium¹. Undersökningen har gjorts genom en skriftlig enkät som eleverna fått besvara under en lektion. Sammantaget har enkäten besvarats av 1366 högstadiungdomar med en svarsfrekvens på 84 %.

Om vi ser till ungdomarnas synpunkter kring vilka kulturverksamheter kommunen ska satsa på kan vi notera att satsningar på bio/filmklubb kommer högst upp på listan över vad ungdomarna vill att kommunen ska satsa på. Högt kommer också önskningskring satsningar på festivaler för musik, film, teater och dans (bland flickor t o m högre) och även konserter med rock, pop, hiphop. Sammantaget är det också kring 15 % eller fler av ungdomarna som vill ha stöd så att man kan förverkliga sina egna idéer, lokaler för LAN (pojkar) samt på bibliotek. Mot detta ska ställas att det är ganska få (mindre än 10 %) som vill att kommunen ska satsa på musikskola, lokala mötesplatser, repetitionslokaler för musik eller för dans, att man ska kunna se teater, gå på konserter med klassisk musik, studieförbund och utställningar.

Det finns betydande könsskillnader. Flickor vill i större utsträckning att kommunen ska satsa på replokaler för dans/teater, dansarrangemang, disco/klubb, studieförbund, skapande verksamhet t ex drama, musik, foto etc., samt att man ska kunna se teater. Det är också fler bland flickorna som vill ha satsningar på festivaler för musik, film, teater och dans samt konserter med rock, pop, hiphop. I motsats gäller att pojkar i mycket större utsträckning vill ha satsningar på lokaler för LAN. Mycket få flickor vill ha satsningar på sådana.

Analyserna av sambanden med olika variabler som ger en bild av ungdomarnas sociala bakgrund – familjesammansättning, socioekonomisk respektive svensk/utländsk bakgrund samt typ av boendeområde utifrån deras socioekonomiska struktur – pekar på vissa skillnader men att dessa sammantaget är ganska begränsade. Vid sidan av könsskillnaderna tycks alltså ungdomarnas syn på vilka kulturverksamheter kommunen ska satsa på vara relativt likartade.

När det gäller satsningar på olika idrotts- och fritidsanläggningar vill ungdomarna främst att kommunen ska satsa på gym, badplatser (utomhus) och fotbollsplaner. För gym är skillnaden liten mellan pojkar och flickor men i de båda andra fallen finns tydliga könsskillnader. Flickor vill i klart större utsträckning ha satsningar på

¹ I urvalet ingår dock ej elever från särskoleklasser.

badplatser, pojkarna på fotbollsplaner. Det är också relativt många – 10-20 % - som vill ha satsningar på fotbollshallar och sporthallar/gymnastiksalar.

Ganska få – både bland flickor och pojkar – vill ha satsningar på lokaler för aerobics/spinning/Friskis & Svettis, BMX-banor, näridrottsplatser, beachvolleyplatser racketshallar, skateboardanläggningar, specialanläggningar för gymnastik, motorsportanläggningar, isbanor utomhus, golf, lokaler för kampsport, ytor för parkour samt allaktivitetsytor.

Innehållsförteckning

Abstrakt	2
Inledning	1
Syfte.....	1
Material och metod	2
Undersökningsgruppen.....	2
Vad ska kommunen satsa på inom fritidssektorn?	2
Familjesituation.....	2
Mått på socioekonomisk bakgrund.....	3
Mått på svensk och utländsk bakgrund	4
Typ av bostadsområde.....	5
Statistiska metoder	5
Vad vill ungdomarna att kommunen ska satsa på?.....	6
Kulturverksamheter.....	6
Idrotts- och fritidsanläggningar.....	8
Vilken påverkan har ungdomarnas sociala bakgrund?	11
Kulturverksamheter.....	11
Idrotts- och fritidsanläggningar.....	14
Skiljer Eskilstuna ut sig på något speciellt sätt?.....	17
Sammanfattning	19
Referenser.....	21

Inledning

Då kommunen ska arbeta ut sina mål och strategier för kommunernas satsningar på barnens och ungdomarnas verksamhet måste man självklart arbeta utifrån flera olika perspektiv. En utgångspunkt – bland många andra – är att studera vad barn och ungdomar själva tycker att det ska satsas på. I den här rapporten presenteras uppgifter kring vilka kulturverksamheter och vilka idrotts- och fritidsanläggningar som högstadieläverna tycker att kommunen ska satsa på med utgångspunkt från den enkät som genomfördes 2019/20. En central begränsning är givetvis att vi endast har uppgifter om högstadielävernas synpunkter, några undersökningar genomfördes ej i mellanstadiet och gymnasiet.

Ett annat perspektiv är vad ungdomar vill göra på sin fritid. Detta har studerats i två kommande rapporter närmare².

Syfte

Syftet med rapporten är att presentera och analysera ungdomarnas synpunkter på vilka kulturverksamheter samt vilka idrotts- och fritidsanläggningar Eskilstuna kommun ska satsa på. Inom detta syfte vill vi också analysera skillnader mellan kön och mellan olika sociala grupper för att ge underlag till diskussioner kring jämställdhet och jämlikhet. Utgångspunkten för analyserna är två frågor i en skriftlig enkät, där man fått markera olika alternativ inom de båda områden som högstadieläver har besvarat under en lektion i skolan. För att koncentrera ungdomarnas svar begränsas i frågorna antalet alternativ man får markera till tre när det gäller kulturverksamheter och fyra när det gäller idrotts- och fritidsanläggningar. I de fall eleverna markerat fler alternativ behandlas svaren som bortfall.

² Intresse för och deltagande i idrottsförening samt annan form av fysisk aktivitet samt Ungdomars fritidsintressen - Skillnader kopplade till kön och social bakgrund

Material och metod

Ung livsstil har sedan 1984 i en rad olika studier undersökt i vilken grad barn och ungdomar i olika socioekonomiska grupper har varit med i en idrottsförening, övrigt föreningsliv, gått på bibliotek, besökt fritidsgård, varit med i musikskolan/kulturskolan, varit fysiskt aktiva. Sedan 2004 har vi även frågor kring barns/ungdomars hälsa och livskvalitet³.

Studierna har i de flesta fall genomförts under lektionstid där eleverna fått besvara en enkät som främst innefattar frågor med givna svarsalternativ. En anställd från idrotts-, kultur- eller fritidsförvaltningen eller motsvarande alternativt Ung livsstil har varit närvarande i klasserna när enkäten fylldes i. Denna person har också introducerat enkäten för eleverna och samlat in enkäterna efter att de fyllts i. Har eleverna haft problem vid ifyllandet av enkäten har denne och lärarna hjälpt till att lösa problemet.

Undersökningsgruppen

Målet med undersökningarna har varit att kunna studera barns och ungdomars levnadsvillkor i de olika kommunerna. Urvalet av undersökningsgrupper är slumpmässigt och utgår från uppgifter om samtliga elever - i såväl kommunala skolor som friskolor. Detta innebär att materialet ger en representativ bild av situationen för samtliga elever – dock ej de som går i grund- eller gymnasiesärskolan - i kommunen.

Undersökningen i Eskilstuna som genomfördes 2019 har besvarats av 1366 högstadiel elever, motsvarande en svarsfrekvens på 84 %.

Vad ska kommunen satsa på inom fritidssektorn?

Barnen/ungdomarna har i två frågor fått markera vad de tycker att kommunen ska satsa på inom fritidssektorn. Den ena handlar om kulturverksamheter och lyder Vilken/vilka av följande kulturverksamheter tycker du att Eskilstuna kommun i första hand ska satsa på? (Kryssa i högst 3 alternativ! Kryssar du i flera än tre alternativ räknas inte svaret). Den andra gäller idrotts- och fritidsanläggningar och lyder Vilka av följande typer av idrotts- och fritidsanläggningar tycker du att Eskilstuna kommun i första hand ska satsa på? (Kryssa i högst 4 alternativ! Kryssar du i flera än tre alternativ räknas inte svaret).

Ett visst antal ungdomar har kryssat för fler alternativ än vad som tilläts och deras svara har tagits bort. Trots allt är det dock ett relativt begränsat antal och torde därför inte påverka resultaten i någon större utsträckning.

Familjesituation

Uppgifter om elevernas familjesituation har hämtats från frågan Vilka vuxna bor du med hemma? med svarsalternativen: mamma och pappa (alternativt båda föräldrar), ibland mamma och ibland pappa, bara mamma, bara pappa, mamma och en vuxen till, pappa och en vuxen till, någon annan vuxen samt på gymnasiet bor ensam.

³ Frågor kring upplevd livskvalitet finns redan med i undersökningarna från början på 1990-talet

Mått på socioekonomisk bakgrund

Socioekonomisk bakgrund kan mätas på flera sätt, t.ex. socialgrupp, socioekonomisk grupp, utbildning, inkomst och tillgång till kontantmarginal⁴.

När barn och ungdomar själva ska svara på vilket yrke (grunden för socialgrupp och SCB:s socioekonomiska grupper) eller vilken utbildning föräldrarna har blir det interna bortfallen, enligt våra tidigare studier, stora eller mycket stora. Barn och ungdomar kan generellt inte heller svara tillförlitligt på vilken inkomst som föräldrarna har eller om familjen har tillgång till en kontantmarginal.

Ung livsstil har sedan 1984 valt att mäta socioekonomisk bakgrund med hjälp av ett antal frågor kring boendeform och tillgång till fritidskapitalvaror. Utifrån tillgången till dessa materiella resurser har vi bildat fem grupper. Det interna bortfallet blir i detta fall mycket litet. De fem grupperna är:

Grupp 1: Bor i villa/radhus och har tillgång till bil+ båt+ sommarstuga/fritidshus/hus utomlands

Grupp 2: Bor i villa/radhus/insatslägenhet/bostadsrättslägenhet och har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga/fritidshus/hus utomlands

Grupp 3: Övriga t.ex. bor i hyreslägenhet och har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga/fritidshus/hus utomlands

Grupp 4: Bor i hyreslägenhet och har tillgång till antingen bil, båt eller sommarstuga/fritidshus/hus utomlands

Grupp 5: Bor i hyreslägenhet. Har **inte** tillgång till sommarstuga/fritidshus/hus utomlands, bil eller båt

De fem grupperna benämns i rapporten **socioekonomiska grupper**. Vi väljer också av läsbarhetsskäl att i fallande ordning kalla de fem grupperna: **stora resurser** (socioekonomisk grupp 1), **ganska stora resurser** (socioekonomisk grupp 2), **medelstora resurser** (socioekonomisk grupp 3), **ganska små resurser** (socioekonomisk grupp 4) och **små resurser** (socioekonomisk grupp 5).

Detta mått har använts i flera andra svenska studier (Nilsson, 1998, Blomdahl/Elofsson, 2007, Larsson, 2008). Även i internationella studier används likartade indikatorer på socioekonomisk bakgrund. I WHO:s hälsoenkät definieras de ungas socioekonomiska status utifrån svar på frågor om familjens ekonomi, bilinnehav, semester-vanor, datorägande och om de unga har eget rum⁵. Under senare år har det utvecklats en skala FAS (Family Affluence Scale) som använts i en rad internationella studier och speciellt inom Health Behavior in School-Aged Children (HBSC). Denna skala har många likheter med det mått på socioekonomisk bakgrund som använts i studierna inom Ung livsstil.

Alla dessa mått kan kopplas till Webers definition av social klass, vilket i sin tur kopplas till begreppet livschanser⁶. Med ett likartat mått finner sociologen Mikael Tåhlin

⁴ Socialgrupp har använts av låginkomstutredningen. Se t.ex. Agneta Lundahl, **Fritid och rekreation**. Socioekonomiska grupper, utbildning och tillgång till kontantmarginal används av SCB. Se t.ex. SCB, **Fritid 1976-2002**.

⁵ Currie C, Molcho M, Boyce W, Holstein B, Torsheim T, Richter M. **Researching health inequalities in adolescents: The development of the Health Behavior in School-Aged Children (HBSC) Family Affluence Scale**, 2008, *Social Science & Medicine* 66 (2008).

⁶ Weber, M, **Ekonomi och samhälle**.

en tydlig koppling mellan ekonomiska resurser och flertalet fritids- och kulturaktiviteter även efter kontroll för ålder och socialgrupp⁷. Tåhlin har också i senare rapporter visat att individens ekonomiska resurser har en direkt inverkan på individens fritids- och hälsosituation⁸. Antagandet är i enlighet med Tåhlins hypotes att familjernas kontrollvidd - mängden av möjliga handlingar - ökar kontinuerligt från ekonomisk grupp 5 till ekonomisk grupp 1⁹.

Mått på svensk och utländsk bakgrund

En rad studier har visat att utländsk bakgrund i förhållande till svensk bakgrund har samband med deltagande i en idrottsförening¹⁰. Som grund för beskrivningen av svensk respektive utländsk bakgrund används uppgifter huruvida ungdomarna själva och deras föräldrar är födda i Sverige eller ej¹¹. Frågorna har följande formulering:

Är du, din pappa, din mamma född i Sverige¹²? (Nej/Ja)

Utifrån antagandet att graden av utländsk bakgrund har betydelse för deras deltagande i förening och andra organiserade fritidsaktiviteter i Sverige har vi konstruerat följande fyra grupper¹³:

Grupp 1. Denna grupp innefattar barn och ungdomar som själva liksom sina föräldrar är födda i Sverige. Denna grupp benämns i texten som ungdomar med **svensk bakgrund**.

Grupp 2. Denna kategori består av följande tre grupper:

- Föräldrarna födda i Sverige. Barnet fött utomlands
- En av föräldrarna född i Sverige. Barnet fött i Sverige
- En av föräldrarna född i Sverige. Barnet fött utomlands

Denna grupp benämns i texten som ungdomar med **ganska stark svensk bakgrund**.

Grupp 3. Båda föräldrarna är födda utomlands. Barnet är fött i Sverige. Denna grupp benämns **andra generationens invandrare**.

Grupp 4. Båda föräldrarna är födda utomlands. Barnet är fött utomlands. Denna grupp benämns **första generationens invandrare**.

⁷ Tåhlin, M, **Fritiden i välfärden. Svenska folkets fritids- och kulturvanor**.

⁸ Tåhlin, M, **Arbetets värde och kostnader**.

⁹ Tåhlin, M, **Arbetets värde och kostnader**, sid. 47.

¹⁰ Blomdahl m.fl., **Hur många idrottar/motionerar för lite och vilka är dom? Elofsson m.fl., Ungas livsstil i låg- och högstatusområden**, Blomdahl/Elofsson, **Jämställd och jämlik! – en studie av hälsa och offentligt resursutnyttjande på fritidsområdet bland barn och ungdomar i Stockholms stad i jämförelse med andra kommuner**.

¹¹ En utförligare beskrivning finns i Blomdahl/Elofsson, **Hur många idrottar/motionerar för lite och vilka är dom?**, sid. 33-34. I den här skriften används också begreppen första och andra generationens invandrare.

¹² Vi frågar var för sig om barnet själv, pappa respektive mamma är född i Sverige eller utomlands.

¹³ För en närmare diskussion om antagandet se Blomdahl/Elofsson, **Hur många motionerar/idrottar för lite och vilka är dom?** sid. 33-34.

Typ av bostadsområde

I enkäterna har ungdomarna fått ange vilket bostadsområde de bor i. Antalet områden som tas upp i enkäten är omfattande och för att få en mer överblickbar bild har dess delats upp i tre grupper. Dessa är låg- och höginkomstområden samt de som kommer utanför denna gruppering (mellangrupp). Låginkomstområdena omfattar Fröslunda/Brunnsbacken, Lagersberg – ej radhus/villor, Lundby/ Hällby – ej radhus/villor, Nyfors – ej radhus/villor. Skiftinge/Årsta – hyreslägenheter samt Årby. Gruppen höginkomstområden innefattar Djurgården/Odlaren, Kvicksund, Mälarbaden, Skogstorp, Skogsängen/Viptorp – villor och radhus, samt Stenby/Mesta/Borsökna – villor.

Statistiska metoder

Presentationen av resultaten inleds med att jämföra pojkar och flickor för att få en bild av könsskillnader både allmänt och uppdelat efter ålder. Skillnader mellan kön testas med Fisher's exakta test.

I vissa fall har mer fördjupade analysen av samband med socioekonomisk respektive svensk/utländsk samt den övriga sociala bakgrundens betydelse gjorts. Redovisning görs också i dessa fall uppdelat efter kön för att ge en bild av eventuell intersektionalitet. Samband med socioekonomiska respektive svensk/utländsk bakgrund testas med χ^2 -test.

För att få en mer fördjupad bild av hur olika bakgrundsvariabler påverkar genomförs i några fall binära logistiska regressionsanalyser¹⁴. Resultaten från dessa analyser ger en bild av den direkta inverkan från de olika bakgrundsvariablerna efter kontroll för de övriga. Vid sidan av socioekonomisk och svensk/utländsk bakgrund tas även familjesituation (familjekonstellation och mått på relation till föräldrar) med i modellen.

¹⁴ Binär logistisk regressionsanalys motsvarar vanlig linjär regressionsanalys och används i de fall då utfallsvariabeln endast antar två olika värden (t ex ja/nej). Denna analys bedöms ge mer säkra resultat speciellt i de fall då svarsfördelningen inte är symmetrisk (d v s skiljer sig mer markant från 50/50).

Vad vill ungdomarna att kommunen ska satsa på?

Vi börjar med att rent allmänt se vad ungdomarna vill att kommunen ska satsa på. Resultaten presenteras för kulturverksamheter och idrotts- och fritidsanläggningar separat men i bägge fallen uppdelat efter kön. För att få en bild av vad ungdomarna främst vill ha satsningar på presenteras resultaten i ett första steg med utgångspunkt från hur många av ungdomarna som vill ha olika satsningar – från de som får högst stöd till de som får minst. I ett nästa steg analyseras alternativen utifrån könsskillnaderna. Vi ser på andel som vill ha satsningar bland flickor i relation till andelen bland pojkarna och alternativen rangordnas därefter utifrån vad flickor prioriterar.

Kulturverksamheter

Låt oss börja med att se vilka kulturverksamheter som ungdomarna i Eskilstuna kommun helst vill att kommunen ska satsa på. I tabell 1 har alternativen sorterats utifrån hur många av alla som vill ha satsningar på olika verksamheter. Först kommer den verksamhet som får störst stöd sist den som har lägst.

Tabell 1. Andel (%) som vill att Eskilstuna kommun ska satsa på olika kulturverksamheter efter kön.

Kulturverksamhet	Pojkar	Flickor	Sign. nivå
Bio/filmklubb	40	44	
Festivaler för musik, film, teater och dans	25	48	***
Konserter, rock, pop, hiphop	21	34	***
Stöd så att ungdomar själva kan förverkliga idéer	21	22	
Lokaler för LAN	30	2	***
Bibliotek	14	16	
Dansarrangemang, disco/klubb	5	13	***
Skapande verksamhet t ex drama, musik, foto etc	6	12	**
Musikskolan	8	7	
Museer	9	6	+
Lokala mötesplatser för kulturverksamhet	6	6	
Replokaler för musik	7	5	
Teater (att se på)	3	6	*
Konserter, klassisk musik	3	5	+
Replokaler för dans/teater	1	6	***
Studieförbund	2	5	*
Utställningar	4	2	
Annat; vad	5	3	

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.0013

Ser man till samtliga elever kommer satsningar på bio/filmklubb högst upp på listan över vad ungdomarna vill att kommunen ska satsa på. Högt kommer också önskingar kring satsningar på festivaler för musik, film, teater och dans (bland

flickor t o m högre) och även konserter med rock, pop, hiphop. Sammantaget är det också kring 15 % eller fler av ungdomarna som vill ha stöd så att man kan förverkliga sina egna idéer, lokaler för Lan (pojkar) samt på bibliotek. Mot detta ska ställas att det är ganska få (mindre än 10 %) som vill att kommunen ska satsa på musikskola, lokala mötesplatser, repetitionslokaler för musik eller för dans, att man ska kunna se teater, gå på konserter med klassisk musik, studieförbund och utställningar.

Resultaten i tabellen visar att det finns betydande könsskillnader. För att få en tydligare bild av dessa har vi studerat kvoten mellan andelen bland flickorna och andelen bland pojkarna som vill ha satsningar och rangordnat alternativen utifrån denna kvot. Först kommer alltså verksamheter som fler bland flickorna vill att kommunen ska satsa på längst ned sådana som pojkar i högre vill ha satsningar på.

Tabell 2. *Andel (%) som vill att Eskilstuna kommun ska satsa på olika kulturverksamheter efter kön.*

Kulturverksamhet	Pojkar	Flickor	Sign. nivå
Replokaler för dans/teater	1	6	***
Dansarrangemang, disco/klubb	5	13	***
Studieförbund	2	5	*
Skapande verksamhet t ex drama, musik, foto etc	6	12	**
Teater (att se på)	3	6	*
Festivaler för musik, film, teater och dans	25	48	***
Konserter, klassisk musik	3	5	+
Konserter, rock, pop, hiphop	21	34	***
Bibliotek	14	16	
Bio/filmklubb	40	44	
Stöd så att ungdomar själva kan förverkliga idéer	21	22	
Lokala mötesplatser för kulturverksamhet	6	6	
Musikskolan	8	7	
Replokaler för musik	7	5	
Museer	9	6	+
Annat; vad	5	3	
Utställningar	4	2	
Lokaler för LAN	30	2	***

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.0013

Med tanke på att vi utgått från kvoten mellan andelen bland flickorna som vill ha satsningar och andelen bland pojkarna är det inte förvånande att vi – speciellt i början av tabellen – finner flera alternativen som trots den stora könsskillnaden ändå relativt få även bland flickorna eller pojkarna vill att kommunen ska satsa på. Flickor vill i mycket större utsträckning att kommunen ska satsa på replokaler för dans/teater, dansarrangemang, disco/klubb, studieförbund, skapande verksamhet t.ex. drama, musik, foto etc., samt att man ska kunna se på teater. Men även bland dem är det trots allt ganska få som vill ha satsningar på sådana verksamheter. Av större intresse är att flickor i större utsträckning vill ha satsningar på festivaler för

musik, film, teater och dans samt konserter med rock, pop, hiphop samt att pojkar i ganska stor utsträckning vill ha satsningar på lokaler för LAN.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Vi börjar även i detta fall med att se hur många som vill att kommunen ska satsa på olika idrotts- och fritidsanläggningar.

Tabell 3. *Andel (%) som vill att Eskilstuna kommun ska satsa på olika typer av idrotts- och fritidsanläggningar efter kön.*

Idrotts- och fritidsanläggningar	Pojkar	Flickor	Sign. nivå
Gym (inomhus)	30	34	
Badplatser (utomhus)	25	32	**
Fotbollsplaner	30	22	**
Fotbollshall	23	16	**
Simhallar	13	18	*
Sporthallar/gymnastiksalor	12	13	
Ishallar	9	12	
Fräidrottsanläggningar	9	10	
Skjutbanor	14	5	***
Utegyms	8	10	
Lokaler för dans	1	15	***
Motionsspår	8	8	
Ridanläggningar/stall	0	15	***
Klättrväggar	7	8	
Skidspår	6	6	
Allaktivitetsytor	5	6	
Yta för parkour	9	2	***
Lokaler för kampsport	5	5	
Golf	7	3	**
Isbanor utomhus (för bandy, fri åkning mm)	4	5	
Motorsportanläggningar	7	2	***
Specialanläggningar för gymnastik	1	7	***
Skateboardanläggningar	4	4	
Rackethallar (för badminton, pingis, squash, tennis)	5	3	
Beachvolleybollplatser	2	5	*
Näridrottsplatser	4	3	
BMX-banor	6	1	***
Lokaler för aerobics/spinning/Friskis&Svettis	1	4	**
Annat, vad	2	1	

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Tabellen visar att ungdomarna främst vill att kommunen ska satsa på gym, badplatser (utomhus) och fotbollsplaner, När det gäller gym är skillnaden liten mellan pojkar och flickor men i de båda andra fallen finns tydliga könsskillnader. Flickor vill i klart större utsträckning ha satsningar på badplatser, pojkarna på fotbollsplaner. Det är också relativt många – 10-20 % - som vill ha satsningar på fotbollshallar och sporthallar/gymnastiksalor. Längst ned på listan kommer lokaler för

aerobics/spinning/Friskis & Sveltis, BMX-banor, näridrottsplatser, beachvolleyplatser rackethallar, skateboardanläggningar, specialanläggningar för gymnastik, motorsportanläggningar, isbanor utomhus, golf, lokaler för kampsport, ytor för parkour samt allaktivitetsytor. Ganska få vill ha satsningar på dessa.

Det finns ett flertal klara könsskillnader. I tabell 4 presenteras resultaten med utgångspunkt från andel bland flickor som vill ha satsningar i relation till andelen bland pojkarna. Detta innebär att först i tabellen kommer anläggningar som flickor i högre utsträckning vill att kommunen ska satsa på, längs ned de som pojkar i större utsträckning vill att det ska satsas på.

Tabell 4. Andel (%) som vill att Eskilstuna kommun ska satsa på olika typer av idrotts- och fritidsanläggningar efter kön.

Idrotts- och fritidsanläggningar	Pojkar	Flickor	Sign. nivå
Ridanläggningar/stall	0	15	***
Lokaler för dans	1	15	***
Specialanläggningar för gymnastic	1	7	***
Lokaler för aerobics/spinning/Friskis & Sveltis	1	4	**
Beachvolleybollplatser	2	5	*
Simhallar	13	18	*
Ishallar	9	12	
Badplatser (utomhus)	25	32	**
Isbanor utomhus (för bandy, fri åkning mm)	4	5	
Utegyms	8	10	
Allaktivitetsytor	5	6	
Klätterväggar	7	8	
Gym (inomhus)	30	34	
Friidrottsanläggningar	9	10	
Sporthallar/gymnastiksalor	12	13	
Lokaler för kampsport	5	5	
Motionsspår	8	8	
Skidspår	6	6	
Skateboardanläggningar	4	4	
Näridrottsplatser	4	3	
Fotbollsplaner	30	22	**
Fotbollshall	23	16	**
Rackethallar (för badminton, pingis, squash, tennis)	5	3	
Annat, vad	2	1	
Golf	7	3	**
Skjutbanor	14	5	***
Motorsportanläggningar	7	2	***
Yta för parkour	9	2	***
BMX-banor	6	1	***

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Flickor vill i mycket större utsträckning än pojkar ha satsningar på ridanläggningar, lokaler för dans, specialanläggningar för gymnastik, lokaler för aerobics/spinning/Friskis & Sveltis och beachvolleybollplatser. I många fall gäller dock att det även är en begränsad andel bland flickorna som vill ha sådana satsningar. Vi sidan av detta gäller dock att flickor i högre utsträckning än pojkar vill att kommunen ska satsa på simhallar och badplatser utomhus.

Ser vi till motpolen – vad pojkar vill i högre utsträckning ha satsningar på – är könsskillnaderna störst när det gäller BMX-banor, yta för parkour, motorsportanläggningar, skjutbanor och golfbanor. Även i detta fall gäller dock att även andelen pojkar som vill ha sådana satsningar är begränsade. Mer intressant är det däremot att pojkar i högre utsträckning vill ha satsningar på fotbollshallar och fotbollsplaner.

Vilken påverkan har ungdomarnas sociala bakgrund?

En intressant fråga är givetvis om och hur ungdomarnas sociala bakgrund inverkar på deras önskemål om satsningar. Har familjesammansättning (vilka man bor med), socioekonomisk respektive svensk/utländsk bakgrund och/eller typ av boendeområde en direkt inverkan? En fullständig genomgång och presentation av hur det ser ut när det gäller alla de olika alternativen skulle bli alltför omfattande. För att koncentrera oss till de mer intressanta alternativen har vi därför – för samtliga alternativ – gjort binära, logistiska regressionsanalyser för att undersöka om det finns direkta samband med de olika bakgrundsvariablerna. Resultaten från dessa analyser redovisas ej. I de flesta fall framträder inga sådana direkta samband vilket tyder på att social bakgrund har en mer begränsad inverkan. I några fall framträder däremot signifikanta samband. I dessa fall analyseras resultaten närmare nedan.

Kulturverksamheter

Om vi ser till satsningar på kulturverksamheter framkommer signifikanta samband med en eller flera av bakgrundsvariablerna när det gäller satsningar på bio/filmklubbar, festivaler för musik/film/teater/dans, konserter för rock/pop/hiphop, att ge stöd till ungdomar att förverkliga sina idéer, dansarrangemang/disco samt bibliotek. Resultaten från dessa analyser (som ej redovisas) visar att socioekonomisk bakgrund har en mycket begränsad direkt inverkan på önskemålen på satsningar på olika kulturverksamheter. Bland pojkar finns dock en tendens till att denna kan ha en viss påverkan på önskemålen om att kommunen ska satsa på festivaler. Svensk/ utländsk bakgrund verkar däremot direkt påverka önskemålen kring satsningar på och önskemål om satsningar på att ge stöd till ungdomar att förverkliga sina idéer, dansarrangemang/disco (P) samt bibliotek (F). Vid sidan av detta finns också tendens till att det inverkar på flickornas önskemål om satsningar på konserter för rock/pop/hiphop. Även typ av boendeområde tycks ha en viss separat påverkan. Önskemål om satsningar skiljer sig - även efter hänsyn tagits till olikheter när det gäller socioekonomisk och svensk bakgrund – när det gäller satsningar på bio/filmklubbar (F), att ge stöd till ungdomar att förverkliga sina idéer (tendens bland pojkar) samt bibliotek (P).

Vi börjar med att studera de enkla sambanden med socioekonomisk bakgrund uppdelat efter kön.

Tabell 5. *Andel som vill satsa på olika kulturverksamheter i relation till socioekonomisk bakgrund efter kön.*

Satsa på	Kön	Socioekonomisk bakgrund					Sign. nivå
		Hög	Ganska hög	Medel	Ganska låg	Låg	Sign. nivå
Bio/filmklubbar	P	56	38	41	38	26	*
	F	43	42	47	44	33	
Festivaler	P	23	33	21	25	26	
	F	39	48	51	59	73	**
Konserter rock/pop/hiphop	P	28	26	19	15	14	*
	F	50	36	32	30	33	+
Stod till ungdomar	P	15	24	21	21	14	
	F	21	21	21	25	20	
Dansarrangemang	P	3	0	1	0	6	**
	F	0	6	7	4	0	
Bibliotek	P	5	12	13	19	26	**
	F	0	8	20	17	37	***

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Utan kontroll för social bakgrund i övrigt framträder flera skillnader, dock i de flesta fall könsrelaterade. En tydlig skillnad som finns både bland pojkar och flickor att ungdomar med lägre social bakgrund i högre utsträckning vill ha satsningar på bibliotek: önskemål om satsningar på konserter med rock/pop/hiphop är också bland pojkar lägre bland de som har lägre socioekonomisk bakgrund. Bland flickor tycks det snarare handla om en ovanligt hög önskan hos de som har högst socioekonomisk bakgrund. Vid sidan av detta kan vi bland pojkar notera att önskan om satsningar på bio/filmklubbar är ovanligt högt bland de som har högst socioekonomisk bakgrund medan det är lägst bland de som har den lägsta. Bland flickor ökar önskemål om satsningar på festivaler med lägre socioekonomisk bakgrund. Speciellt höga är önskemålet bland flickorna med allra lägst socioekonomisk bakgrund.

Frågan är då vilka skillnader som framträder mellan ungdomar med svensk och utländsk bakgrund. Detta studeras i tabell 6.

Tabell 6. *Andel som vill satsa på olika kulturverksamheter i relation till svensk/utländsk bakgrund efter kön.*

Vill	Kön	Svensk/utländsk bakgrund				Sign. nivå
		Svensk	Ganska svensk	Andra generation	Första generation	
Bio/filmklubbar	P	43	41	40	33	*
	F	44	55	37	40	+
Festivaler	P	23	28	28	27	
	F	49	57	47	39	+
Konserter rock/pop/hiphop	P	23	16	22	18	
	F	36	42	35	19	**
Stod till ungdomar	P	21	20	27	18	
	F	20	25	28	19	
Dansarrangemang	P	0	3	2	0	+
	F	7	5	7	1	*
Bibliotek	P	11	9	16	23	**
	F	11	18	7	35	***

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

När det gäller bibliotek gäller både bland pojkar och flickor att första generationens invandrare i högre utsträckning vill att kommunen ska satsa på det. I motsats kan vi notera att denna grupp bland pojkarna är mindre intresserade av satsningar på bio/filmklubbar. Det mest framträdande i övrigt är väl att det är färre bland första generationens invandrarflickor än bland flickor i övrigt som vill ha satsningar på konserter med rock/pop/hiphop.

I tabell 7 ser vi när på skillnader mellan olika typer av bostadsområden.

Tabell 7. *Andel som vill satsa på olika kulturverksamheter i relation till typ av boendeområde efter kön.*

Vill	Pojkar				Flickor			
	Boendeområdets socioekonomiska struktur				Boendeområdets socioekonomiska struktur			
	Hög	Medel	Låg	Sign. nivå	Hög	Medel	Låg	Sign. nivå
Bio/filmklubbar	44	39	37		46	47	31	*
Festivaler	27	26	24		53	51	38	*
Konserter rock/pop/hiphop	22	23	14	+	37	37	24	+
Stod till ungdomar	21	20	26		26	20	23	
Dansarrangemang	1	1	1		7	6	4	
Bibliotek	15	9	22	**	10	15	26	***

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Det mest framträdande är att ungdomar som bor i låginkomstområden i högre utsträckning vill att kommunen ska satsa på bibliotek. Mot detta ska ställas att bland flickor är denna grupp klart mindre intresserade av satsningar på bio/filmklubbar och festivaler än flickorna i övrigt.

Idrotts- och fritidsanläggningar

När det gäller satsningar på idrotts- och fritidsanläggningar framkommer signifikanta samband med en eller flera av bakgrundsvariablerna för gym, badplatser (utomhus), fotbollsplaner, fotbollshallar, lokaler för dans, skjutbanor, ridanläggningar och lokaler för LAN. Resultaten från dessa analyser (som ej redovisas) visar att socioekonomisk bakgrund har en mycket begränsad direkt inverkan på önskemålen på satsningar på olika kulturverksamheter. Svensk/ utländsk bakgrund verkar däremot mer direkt påverka önskemålen kring satsningar på fotbollshallar (tendens bland pojkar), lokaler för dans (F), ridanläggningar (F) och lokaler för LAN (tendens bland pojkar). Även typ av boendeområde tycks ha en viss separat påverkan. Önskemål om satsningar skiljer sig - även efter hänsyn tagits till olikheter när det gäller socioekonomisk och svensk bakgrund - när det gäller satsningar fotbollshallar (P) och skjutbanor (F).

Vi börjar med att se till de enkla sambanden med socioekonomisk bakgrund.

Tabell 8. Andel som vill satsa på olika idrotts- och fritidsanläggningar i relation till socioekonomisk bakgrund efter kön.

Satsa på	Kön	Socioekonomisk bakgrund					Sign. nivå
		Hög	Ganska hög	Medel	Ganska låg	Låg	Sign. nivå
Gym	P	34	35	30	21	21	*
	F	39	37	32	36	23	
Badplatser (utomhus)	P	13	21	24	33	27	**
	F	32	30	33	36	23	
Fotbollsplaner	P	18	33	30	31	24	
	F	21	20	24	19	23	
Fotbollshallar	P	18	24	24	25	21	
	F	18	16	15	17	20	
Lokaler för dans	P	0	1	1	2	3	
	F	11	13	14	22	10	
Skjutbanor	P	11	18	13	14	12	
	F	4	8	5	3	3	
Ridanläggningar	P	0	1	0	0	0	
	F	14	17	17	10	3	+
Lokaler för LAN	P	46	36	31	21	9	***
	F	0	1	1	3	7	*

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Allmänt kan vi notera att det är relativt få signifikanta skillnader som framträder och att dessa nästan helt gäller pojkar. Pojkar med lägre socioekonomisk bakgrund är mindre intresserade av satsningar på gym och lokaler för Lan, däremot mer av

satsningar på badplatser (utomhus). Bland flickor finn en tendens till lägre intresse för satsningar på ridanläggningar bland de med lägre socioekonomisk bakgrund, däremot tecken på större intresse är att satsa på lokaler för LAN. I det senare fallet ska vi dock observera att det är få bland flickorna som vill ha satsningar på sådana.

Hur blir då bilden om vi studerar samband med svensk/utländsk bakgrund?

Tabell 9. *Andel som vill satsa på olika idrotts- och fritidsanläggningar i relation till svensk/utländsk bakgrund efter kön.*

Vill	Kön	Svensk/utländsk bakgrund				Sign. nivå
		Svensk	Ganska svensk	Andra generation	Första generation	
Gym	P	28	39	31	27	
	F	36	30	35	31	
Badplatser (utomhus)	P	22	27	23	30	+
	F	33	35	37	24	
Fotbollsplaner	P	31	20	31	32	
	F	21	18	28	22	
Fotbollshallar	P	21	16	23	32	*
	F	16	18	14	16	
Lokaler för dans	P	1	1	1	1	
	F	13	36	29	17	*
Skjutbanor	P	14	20	18	9	+
	F	6	5	5	3	
Ridanläggningar	P	0	0	0	0	
	F	21	15	6	3	***
Lokaler för LAN	P	38	31	21	18	***
	F	1	1	1	2	

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Förekomsten av signifikanta samband är klart könsrelaterad. Bland pojkar gäller att första generationens invandrare i högre utsträckning vill ha satsningar på badplatser utomhus och på fotbollshallar. I motsättning till detta är de – och även första generationens invandrare mindre intresserade av att kommunen ska satsa på lokaler för LAN. Bland flickor gäller att de som har svensk bakgrund i mycket högre utsträckning vill att kommunen ska satsa på ridanläggning. Sambandet när det gäller satsningar på danslokaler tycks främst handla om att andra generationens invandrarflickor tycker detta är viktigare.

Frågan är då vilka skillnader som framträder mellan de olika typerna av boendeområden när det gäller önskan om satsningar på olika idrotts- och fritidsanläggningar.

Tabell 10. *Andel som vill satsa på olika idrotts- och fritidsanläggningar i relation till typ av boendeområde efter kön.*

Vill	Pojkar				Flickor			
	Boendeområdets socioekonomiska struktur				Boendeområdets socioekonomiska struktur			
	Hög	Medel	Låg	Sign. nivå	Hög	Medel	Låg	Sign. nivå
Gym	36	33	36	+	36	32	36	
Badplatser (utomhus)	16	27	29	*	34	32	29	
Fotbollsplaner	34	28	33		26	22	18	
Fotbollshallar	31	18	27	**	17	16	13	
Lokaler för dans	2	0	1		13	14	20	+
Skjutbanor	14	15	13		4	5	7	
Ridanläggningar	0	0	0		17	15	11	
Lokaler för LAN	36	34	47	***	1	1	5	+

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001

Främst framträder här skillnader bland pojkar. Dessa ser dock lika olika ut. När det gäller önskemål om satsningar på badhus (utomhus) är pojkar i höginkomstområden mindre intresserade av sådan.

För satsningar på fotbollshallar är det främst mellangruppen som skiljer ut sig – pojkar som bor i sådana områden är mindre intresserade av satsningar. För satsningar på lokaler för LAN är det låginkomstområdena som skiljer ut sig – pojkar som bor i sådana vill i högre utsträckning ha sådana satsningar. Bland flickor framkommer endast två tendenser till signifikanta skillnader. Den intressanta av dem är väl sambandet med lokaler för dans – flickor som bor i låginkomstområden vill i högre utsträckning ha sådana satsningar.

Skiljer Eskilstuna ut sig på något speciellt sätt?

En fråga man kan ställa är om Eskilstunaungdomarna har speciella önskemål som skiljer sig från högstadielävers önskemål mer allmänt. En fullständig jämförelse med alla andra kommuner som vi studerat inom *Ung livsstil* skulle bli alltför krävande men i detta kapitel har vi gjort en jämförelse med hur det ser ut bland högstadieläver i Malmö. Den sociala strukturen i Malmö påminner om den som finns i Eskilstuna. Alternativen har rangordnats så att först kommer satsningar som Eskilstunaungdomarna i högre utsträckning vill ha satsningar på längst ned sådan som de är mindre intresserade av.

Tabell 1. *Andel (%) som vill att Eskilstuna kommun ska satsa på olika kulturverksamheter efter kön.*

Kulturverksamhet	Eskilstuna			Malmö		
	P	F	Sign. nivå	P	F	Sign. nivå
Festivaler för musik, film, teater och dans	25	48	***	25	44	***
Replokaler för dans/teater	1	6	***	1	7	***
Teater (att se på)	3	6	*	4	6	*
Musikskolan	8	7		6	10	**
Museer	9	6	+	8	8	
Replokaler för musik	7	5		6	8	*
Annat; vad	5	3		5	5	
Skapande verksamhet t ex drama, musik etc	6	12	**	8	14	***
Lokaler för LAN	30	2	***	33	5	***
Bibliotek	14	16		17	21	***
Dansarrangemang, disco/klubb	5	13	***	17	25	***

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.0013

Den största skillnaden framträder när det gäller önskemål om satsningar på dansarrangemang som disco: Både pojkar och flickor i Eskilstuna är mycket mindre intresserade av att kommunen ska satsa på sådana. Vid sidan av detta finns det vissa tecken på att Eskilstunaungdomarna är något mindre intresserade av att kommunen ska satsa på bibliotek. I övrigt får skillnaderna ses som ganska små.

Hur ser det då ut när det gäller satsningar på idrotts- och fritidsanläggningar? Alternativen rangordnats i tabellen på samma sätt som när det gäller kulturverksamheterna.

Tabell 1. Andel (%) som vill att Eskilstuna kommun ska satsa på olika typer av idrotts- och fritidsanläggningar efter kön.

Idrotts- och fritidsanläggningar	Eskilstuna			Malmö		
	P	F	Sign. nivå	P	F	Sign. nivå
Badplatser (utomhus)	25	32	**	12	18	***
Fräidrottsanläggningar	9	10		5	6	
Fotbollsplaner	30	22	**	30	15	***
Ridanläggning/stall	0	15	***	1	10	***
Yta för parkour	9	2	***	7	3	***
Specialanläggningar för gymnastik	1	7	***	2	5	***
Sporthallar/gymnastiksalar	12	13		15	12	+
Klättrväggar	7	8		7	10	*
BMX-banor	6	1	***	7	4	*
Lokaler för aerobics/spinning etc	1	4	**	2	7	***
Lokaler för kampsport	5	5		9	6	***
Rackethallar	5	3		8	5	**
Beachvolleybollplatser	2	5	*	4	8	***
Utegyms	8	10		13	12	
Lokaler för dans	1	15	***	2	21	***
Gym (inomhus)	30	34		32	40	*
Simhallar	13	18	*	29	35	**

+ p<0.10; * p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.0013

Vi finner två anläggningar som skiljer ut sig mycket starkt. Den ena är bad utomhus som Eskilstunaungdomarna i mycket högre utsträckning vill ha satsningar på, det andra är simhallar som de inte alls är lika intresserade av att kommunen ska satsa på. Detta tycks alltså främst handla hur bad- och simanläggningar ska utformas, vilket kanske inte ska betraktas som så dramatiskt. Vid sidan av detta är skillnaderna mindre, men det finns tecken på att Eskilstunaungdomarna i något större utsträckning vill ha satsningar på fotbollsplaner och fräidrottsanläggningar men skillnaden är långt ifrån dramatisk. I motsats är intresset bland Eskilstunaungdomar något lägre för satsningar gym, utegym och danslokaler samt bland pojkar för lokaler för kampsport. Sammantaget får vi väl konstatera att även om det finns vissa skillnader är dessa – om vi bortser från hur baden ska utformas – inte speciellt stora.

Sammanfattning

Syftet med rapporten är att presentera och analysera ungdomarnas synpunkter på vilka kulturverksamheter samt vilka idrotts- och fritidsanläggningar Eskilstuna kommun ska satsa på. Inom detta syfte vill vi också analysera skillnader mellan kön och mellan olika sociala grupper för att ge underlag till diskussioner kring jämställdhet och jämlikhet. Utgångspunkten för analyserna är två frågor i en skriftlig enkät, där man fått markera olika alternativ inom de båda områden som högstadiel elever har besvarat under en lektion i skolan. För att koncentrera ungdomarnas svar begränsas i frågorna antalet alternativ man får markera till tre när det gäller kulturverksamheter och fyra när det gäller idrotts- och fritidsanläggningar. I de fall eleverna markerat fler alternativ behandlas svaren som bortfall.

Underlaget till analyserna har hämtats från en undersökning som genomfördes bland Eskilstuna högstadiel elever under 2019/20. Urvalet av elever är slumpmässig och innefattar alla elever i högstadiet – såväl de som går i kommunala som de som går i fristående skolor. Detta innebär att svaren ger en representativ bild för samtliga högstadiel elever i Eskilstuna. Totalt har 1366 ungdomar besvarat enkäten motsvarande en svarsfrekvens på 84 %.

Om vi börjar med ungdomarnas synpunkter kring vilka kulturverksamheter kommunen ska satsa på kan vi notera att satsningar på bio/filmklubb kommer högst upp på listan över vad ungdomarna vill att kommunen ska satsa på. Högt kommer också önsknings satsningar på festivaler för musik, film, teater och dans (bland flickor t o m högre) och även konserter med rock, pop, hiphop. Sammantaget är det också kring 15 % eller fler av ungdomarna som vill ha stöd så att man kan förverkliga sina egna idéer, lokaler för Lan (pojkar) samt på bibliotek. Mot detta ska ställas att det är ganska få (mindre än 10 %) som vill att kommunen ska satsa på musikskola, lokala mötesplatser, repetitionslokaler för musik eller för dans, att man ska kunna se teater, gå på konserter med klassisk musik, studieförbund och utställningar.

Det finns dock betydande könsskillnader. Flickor vill i större utsträckning att kommunen ska satsa på replokaler för dans/teater, dansarrangemang, disco/klubb, studieförbund, skapande verksamhet t ex drama, musik, foto etc, samt att man ska kunna se teater. Det är fler bland flickorna som vill ha satsningar på festivaler för musik, film, teater och dans samt konserter med rock, pop, hiphop. I motsats gäller att pojkar i mycket större utsträckning vill ha satsningar på lokaler för LAN. Mycket få flickor vill ha satsningar på sådana.

Analyserna av sambanden med de olika variablerna som ger en bild av ungdomarnas sociala bakgrund – familjesammansättning, socioekonomisk respektive svensk/utländsk bakgrund samt typ av boendeområde utifrån deras socioekonomiska struktur – pekar på vissa skillnader men att dessa sammantaget är ganska begränsade. Utanför könsskillnaderna tycks alltså ungdomarnas syn på vilka kulturverksamheter kommunen ska satsa på vara relativt likartade.

När det gäller satsningar på olika idrotts- och fritidsanläggningar vill ungdomarna främst att kommunen ska satsa på gym, badplatser (utomhus) och fotbollsplaner. För gym är skillnaden liten mellan pojkar och flickor men i de båda andra fallen

finns tydliga könsskillnader. Flickor vill i klart större utsträckning ha satsningar på badplatser, pojkarna på fotbollsplaner. Det är också relativt många – 10-20 % - som vill ha satsningar på fotbollshallar och sporthallar/gymnastiksalar.

Längst ned på listan kommer lokaler för aerobics/spinning/Friskis & Svettis, BMX-banor, näridrottsplatser, beachvolleyplatser rackethallar, skateboardanläggningar, specialanläggningar för gymnastik, motorsportanläggningar, isbanor utomhus, golf, lokaler för kampsport, ytor för parkour samt allaktivitetsytor. Ganska få vill ha satsningar på dessa.

Det finns ett flertal klara könsskillnader. Flickor vill i mycket större än pojkar ha satsningar på ridanläggningar, lokaler för dans, specialanläggningar för gymnastik, lokaler för aerobics/spinning/Friskis&Svettis och beachvolleybollplatser. I många fall gäller dock att det även är en begränsad andel bland flickorna som vill ha sådana satsningar. Vi sidan av detta gäller dock att flickor i högre utsträckning än pojkar vill att kommunen ska satsa på simhallar och badplatser utomhus.

Ser vi till motpolen – pojkar vill i högre utsträckning ha satsningar – är könsskillnaderna störst när det gäller BMX-banor, yta för parkour, motorsportanläggningar, skjutbanor och golfbanor. Även i detta fall gäller dock att även andelen pojkar som vill ha sådana satsningar är begränsade. Mer intressant är det däremot att pojkar i högre utsträckning vill ha satsningar på fotbollshallar och fotbollsplaner.

Analyserna av sambanden med de olika variablerna som ger en bild av ungdomarnas sociala bakgrund – familjesammansättning, socioekonomisk respektive svensk/utländsk bakgrund samt typ av boendeområde utifrån deras socioekonomiska struktur – pekar på vissa skillnader men att dessa sammantaget är ganska begränsade. Utanför könsskillnaderna tycks alltså ungdomarnas syn på vilka idrotts- och fritidsanläggningar kommunen ska satsa på vara relativt likartade.

Referenser

Blomdahl/Elofsson, **Hur många motionerar/idrottare för lite och vilka är dom? En studie av den unga befolkningen i Stockholm, Haninge, Helsingborg, Jönköping och Lidingö.** 2007, Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet och forskningsenheten vid idrottsförvaltningen i Stockholms stad.

Blomdahl/Elofsson/Åkesson/Lengheden, **Segrar föreningslivet? En studie av svenskt föreningsliv under 30 år bland barn och ungdom,** 2014, Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet och idrottsförvaltningen i Stockholm stad. (denna rapport finns också i något förkortad version i Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, **Fokus 14**). Ung livsstil nr 15.

Blomdahl/Elofsson/Bergmark/Lengheden, **Ung livsstil Malmö. En studie av ungdomar i högstadiet,** 2017, Ung livsstil, Stockholms universitet, Malmö stad.

Blomdahl/Elofsson, **Jämställd och jämlik. En studie av hälsa och offentligt resursutnyttjande på fritidsområdet bland barn och ungdomar i Stockholm stad i jämförelse med andra kommuner,** 2017, Stockholms universitet, Stockholms stad och forskningsprojektet Ung livsstil. Ung livsstil nr 22.

Currie C, Molcho M, Boyce W, Holstein B, Torsheim T, Richter M. **Researching health inequalities in adolescents: The development of the Health Behavior in School-Aged Children (HBSC) Family Affluence Scale,** 2008, Social Science & Medicine 66 (2008).

Elofsson S, Åkesson M, Blomdahl U, Bergmark K, Lengheden L. **Ungas livsstil i låg- och högstatusområden, En studie i åldersgruppen 13-16 år. 2014 Stockholms stad.** Ung livsstil nr 14.

Elofsson m fl **Hur många vill delta i idrottsförening och hur många av dessa deltar?** Kommande rapport inom Ung livsstil.

Elofsson m fl **Hur många slutar i och lämnar föreningsidrotten? En jämförelse mellan lagidrott och individuell idrott.** Kommande rapport inom Ung livsstil.

Elofsson S, Åkesson M, Blomdahl U, Bergmark K, Lengheden L. (2020). **Vilka slutar i en idrottsförening men är kvar i en annan och vilka lämnar helt idrottsförening?** Ung livsstil rapport 31. Stockholms universitet, Stockholm stad, Malmö stad. [Vilka-slutar-i-en-idrottsförening-men-är-kvar-i-en-annan-idrottsförening-och-vilka-slutar-helt-i-idrottsförening-002.pdf \(unglivsstil.org\)](#)

Elofsson S, Åkesson M, Blomdahl U, Lengheden L, Bergmark K. *Hur många vill delta i idrottsförening och hur många av dessa deltar?* Ung livsstil, kommande rapport.

Larsson, B, **Ungdomar och idrotten: Tonåringars idrottande i fyra skilda miljöer,** 2008, Pedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Lundahl, A, **Fritid och rekreation,** 1971, Låginkomstutredningen.

Nilsson, P, **Fritid i skilda världar**, 1998, Ungdomsstyrelsen.

SCB, **Fritid 1976–2002**, Rapport 103.

Thedin Jakobsson, B, **Vilka stannar kvar och varför? En studie av ungas föreningsidrottande under uppväxtåren**, 2015, Gymnastik och idrottshögskolan i Stockholm.

Tåhlin, M, **Arbetets värde och kostnader. En studie av lönearbetes värde och kostnader**, 1987, Institutionen för social forskning vid Stockholms universitet.

Tåhlin, M, **Fritid i välfärden. Svenska folkets fritids- och kulturvanor**, 1985, Riksförbundet Sveriges fritids- och hemgårdar.

Weber, M, **Ekonomi och samhälle. Förståelsesociologins grund**, 1983, Argos.

Eskilstuna
kommun

Ung livsstil